

ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
MEKÂNSAL PLANLAMA GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

İZMİR-MANİSA PLANLAMA BÖLGESİ 1/100.000 ÖLÇEKLİ
ÇEVRE DÜZENİ PLANI DEĞİŞİKLİĞİ GEREKÇE RAPORU

Alize Enerji Elektrik Üretim A.Ş vekili Arı-Es Mühendislik Enerji Yatırımları ve Danışmanlık Tur. San. ve Tic. Ltd. Şti'nin 12.01.2024 tarihli başvurusu Manisa İli, Kırkağaç İlçesi sınırları içerisinde yer alan Kuyucak RES (50,1 MWm/50,1 MWe) projesi kapsamında kurulması planlanan 50 MWm GES projesine yönelik olarak hazırlanan İzmir-Manisa Planlama Bölgesi 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı Değişikliği teklifinin değerlendirilmesi talep edilmiştir.

Yapılan inceleme sonucunda planlama çalışmasına konu alanın;

- İzmir-Manisa Planlama Bölgesi 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planında genel arazi kullanım kararları itibariyle "tarım arazisi" ve "orman alanı" olarak tanımlanan bölge içerisinde yer aldığı,
- Yaklaşık 27.3 hektar büyüklüğünde olduğu,
- EPDK'nın 03.02.2022 tarih ve 10758-26 sayılı kararı 50,1 MWm/50,1 MWe kurulu gücündeki Kuyucak RES projesine 50 MWm kurulu güçte GES yapılması yönünde lisans tadili yapıldığı,
- Planlama alanınının Manisa İli, Kırkağaç İlçesi, Gökçukur Mahallesi 113 ada 1, 2, 3 ve 13 parseller; Halkaavlu Mahallesi 107 ada 5 parsel; Demirtaş Mahallesi 114 ada 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64 parselleri, 105 ada 50, 51 parselleri ve 134 ada 6 parseli kapsadığı hususları tespit edilmiştir.

Talep konusu ÇDP Değişikliği teklifi, ilk olarak Alize Enerji Elektrik Üretim A.Ş vekili Arı-Es Mühendislik Enerji Yatırımları ve Danışmanlık Tur. San. ve Tic. Ltd. Şti'nin 27.06.2022 tarihli ve 745 sayılı başvurusu ile Genel Müdürlüğümüze sunulmuştur. Konuya ilişkin 03.08.2022 tarih ve 4245583 sayılı cevabi yazımızda özetle; "*Plan teklifi ekinde iletilen kurum görüşlerinin; projenin ÇED süreci içerisinde "ÇED Başvuru Dosyası" kapsamında alınan görüşler olduğu ve mekansal planlama sürecini yönlendirecek nitelikte olmadığı, alanın tarım arazisi ve orman alanı olduğu göz önünde bulundurulduğunda 5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanım Kanunu kapsamındaki "tarım dışı kullanım izni" ile ilgili Orman Bölge Müdürlüğünün planlamaya esas görüşünün bulunmadığı, söz konusu eksikliklerin giderilmesi halinde teklifin değerlendirme sürecine alınabileceği*" belirtilmiştir.

İzmir-Manisa Planlama Bölgesi 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planının 8.18.7. Enerji Üretim Alanları ve Enerji İletim Tesisleri başlığı altında yenilenebilir enerji kaynakları ile enerji üretim tesislerine ilişkin;

"8.18.7.1. 5346 sayılı Yenilenebilir Enerji Kaynaklarının Elektrik Enerjisi Üretimi Amaçlı Kullanımına İlişkin Kanunda tanımlanan yenilenebilir enerji üretim alanlarında ilgili kurum ve kuruluşlardan alınan izinler ve Enerji

ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI MEKÂNSAL PLANLAMA GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Piyasası Düzenleme Kurumunca verilecek lisans kapsamında uygulamalar aşağıdaki esaslara göre yapılacaktır:

Danıştay 6. Dairesinin 30.10.2020 tarih ve E.2016/2373-K.2020/14080 sayılı Kararı uyarınca, imar planları bu hükmün yürürlüğe girdiği tarihten önce onaylanan yenilenebilir enerji kaynaklarına dayalı enerji üretim tesislerinin kapasite artışı içermeyen imar planı değişiklikleri, ilgili kurum ve kuruluşların görüşleri doğrultusunda ilgili idaresince onaylanabilir. Yeni yatırım veya kapasite artışı taleplerinde aşağıdaki kriterlere uyulacaktır:

- 6831 sayılı "Orman Kanunu" kapsamında kalan alanlardaki yatırımların gerekli izinler alınarak öncelikli olarak orman niteliğini kaybetmiş alanlarda gerçekleştirilmesi esastır.*
- Tarımsal üretim amaçlı korunması esas olan 5403 sayılı Toprak Koruma Ve Arazi Kullanımı Kanunu kapsamında kalan tarım arazilerinde yapılacak olan yatırımlarda 5403 sayılı Kanun hükümleri kapsamında "tarım dışı amaçla kullanım izni"nin alınması zorunludur.*
- Çevre düzeni planında plaj-kumsal, sazlık-bataklık alan, jeolojik sakıncalı alan, jeolojik özellikleri nedeniyle korunacak alan, sulak alanlar, sulak alan koruma bölgeleri, içme ve kullanma suyu koruma kuşakları ve yaban hayatı koruma geliştirme sahalarında kalan alanlarda yapılacak uygulamalarda üniversitelerin ilgili bölümlerince faaliyetin çevreye olabilecek olası etkilerinin ve alınacak önlemlerin açıklandığı ekosistem değerlendirme raporu hazırlanması zorunludur. Bu alanlarda ilgili mevzuat hükümleri ve ekosistem değerlendirme raporu doğrultusunda uygulama yapılacaktır.*
- Planlama bölgesi içerisinde bulunan kültür ve turizm koruma ve gelişim bölgesi/turizm merkezi, özel çevre koruma bölgesi, milli park, tabiat parkı, tabiatı koruma alanı, sit alanı gibi özel kanunlara tabi alanlarda 5346 sayılı Kanun kapsamında gerçekleştirilecek yenilenebilir enerji projelerine ilişkin alt ölçekli planlar, ilgili mevzuatlar ve ilke kararları çerçevesinde, alanın statüsüne uygun olarak Kültür ve Turizm Bakanlığı veya Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürlüğüne onaylanır.*
- Alt ölçekli planların jeolojik-jeoteknik etüt raporlarına uygun olarak hazırlanması zorunludur.*

8.18.7.2. 5346 sayılı Yenilenebilir Enerji Kaynaklarının Elektrik Enerjisi Üretimi Amaçlı Kullanımına İlişkin Kanuna uygun olarak yapılması planlanan yenilenebilir enerji üretim tesislerinde, Enerji Piyasası Düzenleme Kurumundan alınacak izin kapsamında, bölgesel ölçekli yatırım kararı niteliği taşıyan hidroelektrik santrallerde 10 Mw, rüzgar enerji santrallerinde 50 Mw, biyokütle enerji santrallerinde 10 Mw, jeotermal enerji santrallerinde 20 Mw, güneş enerji santrallerinde proje alanı 20 hektar veya 10 Mw ve üzeri kurulu gücündeki tesisler için çevre düzeni planında değişiklik yapılması zorunludur. Kurulu gücü bu değerlerin altında olan projelerde imar planı süreçleri, bu

ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
MEKÂNSAL PLANLAMA GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

planda belirlenen kriterlere uygun olarak ilgili idaresince sonuçlandırılır.” hükümleri düzenlenmiştir.

KURUM GÖRÜŞLERİ:

Manisa İl Tarım ve Orman Müdürlüğünün 29.01.2024 tarih ve 12976529 sayılı yazısında; “...Söz konusu Kırkağaç İlçesi, Halkavlu Mahallesi, 106 ada, 15 parsel, 107 ada, 4 ve 5 parseller, Gökçukur Mahallesi, 113 ada, 1,2,3 ve 13 parseller, Demirtaş Mahallesi, 105 ada, 50 ve 51 parseller, 114 ada, 58, 59, 60, 61, 62, 63 ve 64 parseller, 134 ada, 6 ve 37 parseller “Kuru Marjinal Tarım Arazisi” sınıfında olup yapılması planlanan proje ile ilgili olarak ilgi yazı ekinde gönderilen belgeler incelenmiş ve yerinde tespitler yapılmıştır. 5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanım Kanunu hükümlerine göre parselin amaç dışında kullanımının tespit edilmesi durumunda iznin iptal edileceği, ekteki taahhünameye ve hazırlanan toprak koruma projesinde belirtilen hususlara uyulması şartıyla İlimiz, Kırkağaç İlçesi, Halkavlu Mahallesi, 106 ada, 15 parsel, ham toprak vasıflı, 0,516931 hektar alanın tamamında, Halkavlu Mahallesi 107 ada, 4 parsel, tarla vasıflı, 0,901440 hektar alanın tamamında, Halkavlu Mahallesi 107 ada, 5 parsel, tarla vasıflı, 1,492462 hektar alanın tamamında, Kırkağaç İlçesi, Gökçukur Mahallesi, 113 ada, 1 parsel, tarla vasıflı 0.561969 hektar alanın tamamında, Gökçukur Mahallesi, 113 ada, 2 parsel, tarla vasıflı, 0,986596 hektar alanın tamamında, Gökçukur Mahallesi, 113 ada, 3 parsel, tarla vasıflı, 0,652156 hektar alanın tamamında, Gökçukur Mahallesi, 113 ada, 13 parsel, tarla vasıflı, 8,839484 hektar alanın tamamında, Kırkağaç İlçesi, Demirtaş Mahallesi, 105 ada, 50 parsel, tarla vasıflı, 3,492016 hektar alanın tamamında, Demirtaş Mahallesi, 105 ada, 51 parsel, tarla vasıflı, 3,771875 hektar alanın tamamında, Demirtaş Mahallesi, 114 ada, 58 parsel, avlulu saya vasıflı, 0,096726 hektar alanın tamamında, Demirtaş Mahallesi, 114 ada, 59 parsel, saya ve avlusu vasıflı, 0,084860 hektar alanın tamamında, Demirtaş Mahallesi, 114 ada, 60 parsel, saya ve avlusu vasıflı, 0.134042 hektar alanın tamamında, Demirtaş Mahallesi, 114 ada, 61 parsel, saya ve avlusu vasıflı, 0,119544 hektar alanın tamamında, Demirtaş Mahallesi, 114 ada, 62 parsel, saya ve avlusu vasıflı, 0,098685 hektar alanın tamamında, Demirtaş Mahallesi, 114 ada, 63 parsel, saya ve avlusu vasıflı, 0,062881 hektar alanın tamamında, Demirtaş Mahallesi, 114 ada, 64 parsel, ham toprak vasıflı, 0,790561 hektar alanın tamamında, Kırkağaç İlçesi, Demirtaş Mahallesi, 134 ada, 6 parsel, tarla vasıflı, 4,783718 hektar alanın tamamında, Demirtaş Mahallesi, 134 ada, 37 parsel, tarla vasıflı, 2,457653 hektar alanın 0,115119 hektar kısmında GES Tesisi projesi kurulması planlanmakta olup Demirtaş 105 ada 50 ve 51, 134 ada 6 parsellerin GES ve Yol, Demirtaş 135 ada, 37 parselin 0,115119 hektar kısmında yalnızca yol Güneş Enerji santrali ve yol yapılması Valiliğimizce uygun görülmüştür. ..” denilmektedir.

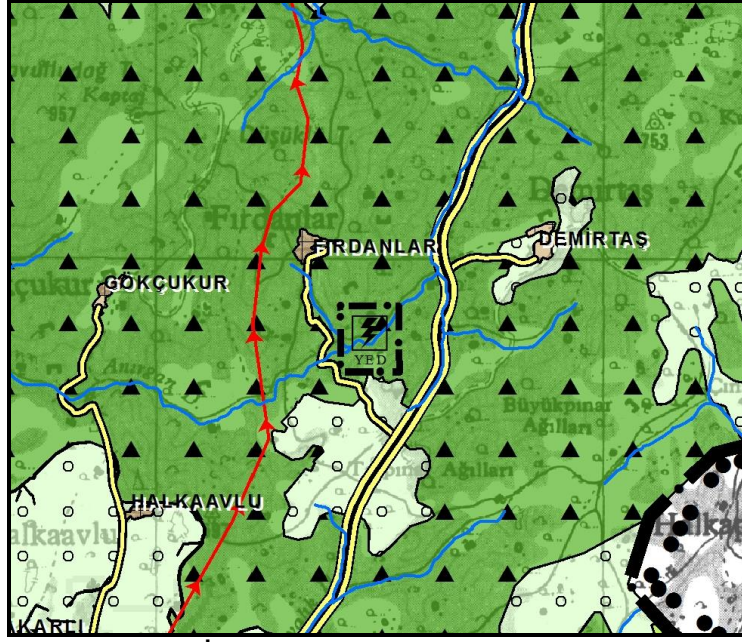
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
MEKÂNSAL PLANLAMA GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

İzmir Orman Bölge Müdürlüğünün 19.09.2022 tarih ve 5640607 sayılı yazısında; *"...Bölge Müdürlüğümüzce de uygun bulunan İnceleme Raporuna göre; Manisa İli, Kırkağaç İlçesi, Demirtaş Mahallesi sınırlarında Kuyucak Birleşik Yenilenebilir Enerji Santrali projesi kapsamında yer alan GES alanlarına ait ilgili ekli 1/25000 topografik haritada belirtilen alanlara ilişkin mülkiyet izinleri ve imar planı çalışmalarına esas, (Görüş Sorulan Alan 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15 ve 16) belirtilen parsellerin, 6831 sayılı Orman Kanunu kapsamında orman sayılmayan alan olduğu, yol planlanan alanların orman sayılan yerlerde olduğu tespit edilmiştir. ..."* denilmektedir.

Çevre düzeni planlarında değişiklik yapılmasına ilişkin gerekçeler, Mekansal Planlar Yapım Yönetmeliği'nin 20. maddesinde *"(2) Çevre düzeni planı ana kararlarını, sürekliliğini, bütünlüğü bozmayacak nitelikte, plan değişikliği yapılabilir. Çevre düzeni planı değişikliklerinde; a)Kamu yatırımlarına, b)Çevrenin korunmasına, c)Çevre kirliliğinin önlenmesine, ç)Planın uygulanmasında karşılaşılan güçlükler ve maddi hataların giderilmesine, d)Değişen verilere bağlı olarak planın güncellenmesine dair yeterli, geçerli ve gerekçeleri açık olan, altyapı etkilerini değerlendiren raporu içeren teklif ve talepler; idarece planın temel hedef, ilke, strateji ve politikaları kapsamında teknik ve yasal çerçevede değerlendirmeye alınarak sonuçlandırılır."* şeklinde düzenlenmiştir.

14.06.2014 tarihli Mekânsal Planlar Yapım Yönetmeliği hükümleri çerçevesinde yapılan değerlendirmeler sonucunda; Manisa İli, Kırkağaç İlçesi sınırları içerisinde yer alan Kuyucak RES projesi ile ilgili olarak EPDK'nın 03.02.2022 tarih ve 10758-26 sayılı kararı ile yapılan lisans tadili uyarınca İl Tarım ve Orman Müdürlüğünce "kuru marjinal tarım arazisi" olarak tanımlanan ve 5403 sayılı Kanun uyarınca tarım dışı kullanım izni verilen Halkavlu Mahallesi, 106 ada, 15 parsel, 107 ada, 4 ve 5 parseller, Gökçukur Mahallesi, 113 ada, 1,2,3 ve 13 parseller, Demirtaş Mahallesi, 105 ada, 50 ve 51 parseller, 114 ada, 58, 59, 60, 61, 62, 63 ve 64 parseller, 134 ada, 6 ve 37 parselleri kapsayan yaklaşık 27.3 hektarlık alanda, 50 MW kurulu gücünde arazi tipi GES kurulması amacıyla, ÇDP'nin 8.18.7.2 plan hükmü uyarınca İzmir-Manisa Planlama Bölgesi 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planının J19 plan paftasına "yenilenebilir enerji üretim alanı" sembolünün eklendiği İzmir-Manisa Planlama Bölgesi 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı Değişikliği hazırlanmıştır.

**ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
MEKÂNSAL PLANLAMA GENEL MÜDÜRLÜĞÜ**

Şekil-1: İzmir-Manisa Planlama Bölgesi
1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı Değişikliği